

GRAN ANGULAR

‘Corralito’ a les Terres de l’Ebre

La fallida de la secció de crèdit de la cooperativa agrícola de l’Aldea bloqueja uns 6 milions d’euros de més de 3.000 afectats

MARC ROVIRA
L’ALDEA

“Xec, és que l’Aldea és el poble més lleig de les Terres de l’Ebre.” L’afirmació surt de la boca d’un veí de Tortosa, la ciutat de la qual es va independitzar l’Aldea no fa ni trenta anys per convertir-se en municipi autònom. Avisats estem que qui parla en aquests termes pot estar ressentit per la pèrdua de sobirania (cosa que el podria fer reaccionar igual que la guineu, que quan no les pot haver diu que són verdes) però, un cop sobre el terreny i fet el reconeixement amb objectivitat, es farà prou difícil concloure que l’Aldea sigui un paradís per als sentits.

Aquest municipi de 4.500 habitants envoltat de tarongers pel nord i d’horts i arrossars pel sud està esqueixat per la carretera N-340 i pels 15.000 vehicles (la majoria camions) que hi circulen

Catalunya té més d’un centenar de seccions de crèdit

En el mapa de les cooperatives a Catalunya, les seccions de crèdit hi tenen un paper destacat. De les més de 400 cooperatives que hi ha arreu del país, 108 disposen d’una secció de crèdit (Tarragona és, amb 70, el territori on n’hi ha més, seguit de Lleida, amb 36, i Barcelona, amb 2; i Girona no en té cap), i la Federació de Cooperatives Agràries de Catalunya (FCAC) ha remarcat que les seccions de crèdit “són un instrument cabdal” en el finançament del sector agrari.

Josep Parcerisas, de la FCAC, adverteix que “a l’Aldea s’està davant un cas de mala gestió però del tot transparent”. La secció de crèdit de l’Aldea va passar el 2010 una auditoria de la Generalitat.

cada dia. De fet, el poble té tan assumida la fractura que els seus habitants, més que aldeans, són de l’Hostal o de l’Estació, els dos barris que ha aïllat la carretera.

Una carretera a tocar de la qual hi ha el local que, durant anys, ha desenvolupat plenes funcions d’entitat financera per als veïns (fins i tot hi ha un caixer automàtic al costat de la porta d’entrada) però que de la nit al dia es va quedar seca de diners.

La fallida de la secció de crèdit de la cooperativa agrícola l’1 de desembre passat ha estat una enganyada de dits valorada en més de 6 milions d’euros i en, almenys, 3.000 disgustos. I és que, malgrat que l’entitat tenia poc més d’un miler de comptes oberts, el nombre de perjudicats és el triple (molts són comptes amb cotitulars o comptes familiars). La Generalitat ha sortit al pas per assegurar que almenys els 1,6 milions d’euros que corresponen a dipòsits a la vista es podran recuperar abans de Nadal.

PER QUÈ HI POSEN ELS DINERS? Les històries creades al voltant d’aquest microclima de confiança ajuden a entendre com és possible que la gent dipositi tots els seus estalvis en una entitat que no té cap xarxa de seguretat que amorteixi una caiguda.

La secció de crèdit de la cooperativa funcionava sense incidències des que es va obrir, a principis dels anys vuitanta. En el seu moment els socis de la cooperativa van veure pràcticament obrir una secció de crèdit per simplificar les transaccions del dia a dia. Així, la cooperativa els ingressava en un compte el valor de les fruites o verdures portades al magatzem i el pagès s’estalviava de pagar al comptat quan hi anava a buscar pinsos o fitosanitaris.

La secció de crèdit no va trigar a consolidar-se i es veia com un instrument creat per i per a la gent de la terra. Amb un tracte proper, com ha passat tradicio-

L’Ajuntament i la Generalitat s’han coordinat per provar de donar solucions als afectats. DÍMAS BALAGUER / ARIU

nalment amb les caixes i els bancs on més enllà de les condicions ofertes preval conèixer i tenir bones referències de la persona que hi ha rere el taulell, la confiança va fer créixer el nombre de clients. Va arribar un moment en què molts dels que hi feien dipòsits ja ni tan sols eren pagesos i la secció de crèdit es va veure capaç d’obrir el ventall d’operacions financeres. Tant és així, que no són pocs els que hi van acabar tenint una hipoteca contractada. “És que no et cobraven ni comissió d’obertura, i els interessos eren molt bons”, explicava un dels veïns afectats per la fallida, que es preguntava si havia de seguir pagant i on havia de pagar.

Mostra d’aquesta relació de proximitat és el que explicava Pepito Estorach, de 94 anys: “Jo hi tenia un compte perquè així cada

La secció de crèdit va pignorar 1,5 milions dels dipòsits i ha quedat seca de líquid

Nadal em donaven un lot amb ampelles de vi, cava i vermut.”

DIPÒSITS PIGNORATS. Cadascun dels clients tenia els seus motius per confiar-hi. Molts, però, coincideixen ara a preguntar: “Si veien que la cosa anava a la ruïna, per què no ho tallaven abans?”

La pèrdua d’un seguit de clients de pes (amb comptes corrents importants) i una operació d’1,5 milions d’euros destinats a la compra d’unes finques, a la instal·lació del reg per degoteig i a la millora de la seu de la cooperativa

(muntatge de plaques solars i climatització) s’apunten com la causa de la descapitalització. La secció de crèdit va picar a la porta de Bankia per poder tenir crèdit i van acordar que d’aval pignorarien els dipòsits dels clients.

La pignoració de dipòsits en operacions a llarg termini (la cooperativa no tenia capacitat per tornar els diners en breu) planteja molts dubtes perquè hi ha un decret del 2010, de moment paralitzat, que ho prohibeix. Dubtes plantejava també la relació que tenia la secció de crèdit amb Caja Madrid (la mare de Bankia), ja que fins fa dos anys les llibretes de la secció de crèdit portaven l’anagrama de la caixa i els clients de la secció de l’Aldea podien, fins a la fallida, acudir a qualsevol sucursal de la caixa madrilena a retirar efectiu.

Daniel Ferré: “No he fet cap desfalc”

Daniel Ferré Caballé és el gerent de la cooperativa de l’Aldea i un dels homes més buscats des que es va saber la fallida. Ferré no ha estat mai pagès (els seus pares tenien un magatzem de fruita i verdura al centre del poble), però sí que ha comandat des de fa anys els destins de la cooperativa agrícola local.

“Jo no he fet cap desfalc, qui s’ho pensi està molt equivocat. Quan surtin les llistes dels afectats es veurà que hi tinc enganxats més de 100.000 euros”, només va voler declarar el gerent en el breu camí que hi ha de la cooperativa al lloc on tenia

El gerent de la cooperativa ha estat l’home més buscats. M.R.C.

aparcant un Audi A6. Ferré suposadament està supervisat per la junta de la cooperativa (una junta que, a diferència del càrrec de gerent, es pot anar reelegint).

Es dona la circumstància que a la secció de crèdit hi treballen un fill de Daniel

Ferré i una filla del secretari de la junta de la cooperativa.

Molts clients de la secció de crèdit encara conserven un paper publicitari que amb data de 30 de setembre de 2011 anunciava “productes d’estalvi totalment garantitzats [sic]”.